

rostliny v zahradní terapii

Tereza Kvítková, 14.10.2017

„Zahrada je jako velké hřiště, kde si každý hraje s tím, co mu dělá dobře.“

Míša Nosková, Kokoza

TVORBA A PLÁNOVÁNÍ TERAPEUTICKÝCH ZAHRAD

- spolupráce mnoha disciplín (zahradník, psycholog, pedagog, fyzioterapeut, ergoterapeut, ...)
- cílová skupina klientů (individuální potřeby, přístupnost, vybavenost)
- stupeň údržby zahrady (udržitelnost)
- charakteristiky pozemku
- přítomnost zahradníka podmínkou (ZT bez tlaku na výkon, příjemná).

TVORBA A PLÁNOVÁNÍ TERAPEUTICKÝCH ZAHRAD

- architektura a doplňkové prvky v zahradě (sezení, přistřešky, mobiliář, ohrazení , orientace)
- terapeutické, rehabilitační, relaxační prvky
- časté prvky permakultury
- není nutný profesionální design
- bezbariérovost, přehlednost, bezpečnost
- WC, toalety

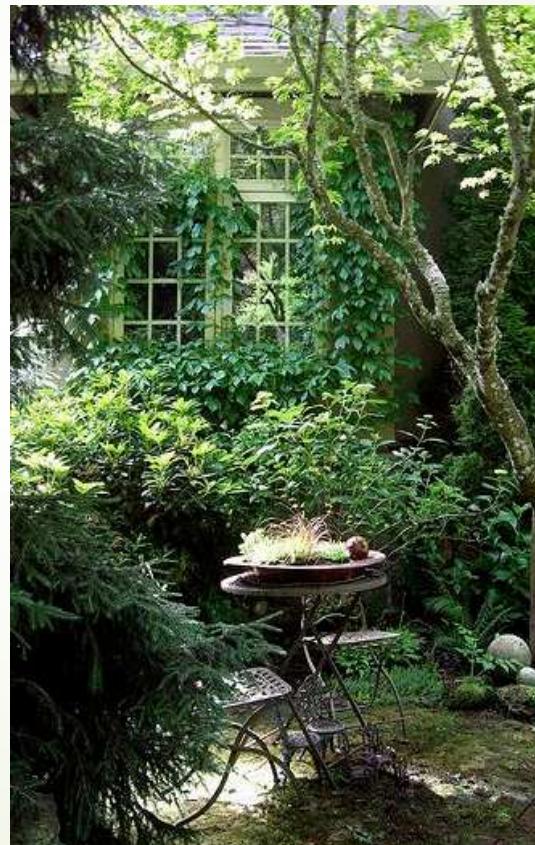
ZAHRADY PRO PASIVNÍ AKTIVITY

uklidňující – valéry zelené, tlumené tóny, polostín, ticho, šumění listí, pohyb trav, jemné vůně

ZAHRADY PRO PASIVNÍ AKTIVITY

uklidňující – valéry zelené, tlumené tóny, polostín, ticho, šumění listí, pohyb trav, jemné vůně

ZAHRADY PRO PASIVNÍ AKTIVITY

uklidňující – valéry zelené, tlumené tóny, polostín, ticho, šumění listí, pohyb trav, jemné vůně

ZAHRADY PRO PASIVNÍ AKTIVITY

zajímavé – barevné, dynamické, aromatické, živé

ZAHRADY PRO PASIVNÍ AKTIVITY

zajímavé – barevné, dynamické, aromatické, živé

ZAHRADY PRO PASIVNÍ AKTIVITY

zajímavé – barevné, dynamické, aromatické, živé

ZAHRADY PRO AKTIVNÍ TERAPII

bezpečné, přizpůsobené prostorem a aktivitami cílové skupině

Lipka

ZAHRADY PRO AKTIVNÍ TERAPII

bezpečné, přizpůsobené prostorem a aktivitami cílové skupině

Lipka

ZAHRADY PRO AKTIVNÍ TERAPII

bezpečné, přizpůsobené prostorem a aktivitami cílové skupině

FN Brno

ZAHRADY PRO AKTIVNÍ TERAPII

bezpečné, přizpůsobené prostorem a aktivitami cílové skupině

FN Brno

ZAHRADY PRO AKTIVNÍ TERAPII

bezpečné, přizpůsobené prostorem a aktivitami cílové skupině

Ekocentrum Baliny Chaloupky

ROSTLINY AROMATICKÉ

příjemné vůně, atraktivní vzhled, nenáročné na pěstování, široké možnosti zpracování a užití pro ZT

± alergie,fobie a hmyz

levandule

ROSTLINY AROMATICKÉ

příjemné vůně, atraktivní vzhled, nenáročné na pěstování, široké možnosti zpracování a užití pro ZT

± alergie, fobie a hmyz

tymiány a mateřidoušky

ROSTLINY AROMATICKÉ

příjemné vůně, atraktivní vzhled, nenáročné na pěstování, široké možnosti zpracování a užití pro ZT

± alergie, fobie a hmyz

šalvěje

ROSTLINY AROMATICKÉ

příjemné vůně, atraktivní vzhled, nenáročné na pěstování, široké možnosti zpracování a užití pro ZT

± alergie, fobie a hmyz

oregana a marulky

ROSTLINY AROMATICKÉ

příjemné vůně, atraktivní vzhled, nenáročné na pěstování, široké možnosti zpracování a užití pro ZT

± alergie, fobie a hmyz

kuchyňské bylinky

ROSTLINY LÁKAJÍCÍ HMYZ

příjemné vůně, atraktivní vzhled, vhodné pro pozorování zblízka

± alergie na bodnutí

komule, zimolezy, oregana, sadce, ořechokřídlec, ...

ROSTLINY „HMATOVÉ“

atraktivní vzhled, vlastnosti různé části rostliny, užití pro hmatové zahrady v ZT

± alergie a hmyz

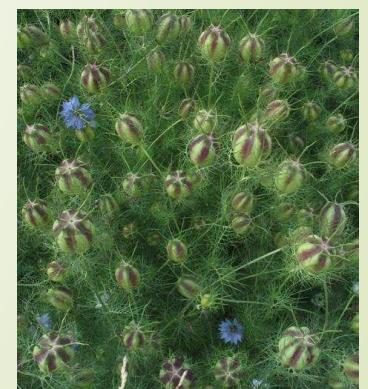

trávy, trvalky okrasné listem, pošlapu odolné pokryvné trvalky

ROSTLINY, ZVÍŘATA A ŽIVLY VYDÁVAJÍCÍ ZVUK

užití pro smyslové zahrady v ZT

± alergie a hmyz

šumení vody, padání ořechů, praskání šíšek na slunci, zpěv ptáků, praskání pámelníku, chrastění černuchy

ROSTLINY VYDÁVAJÍCÍ ZVUK

užití pro smyslové zahrady v ZT

± alergie a hmyz

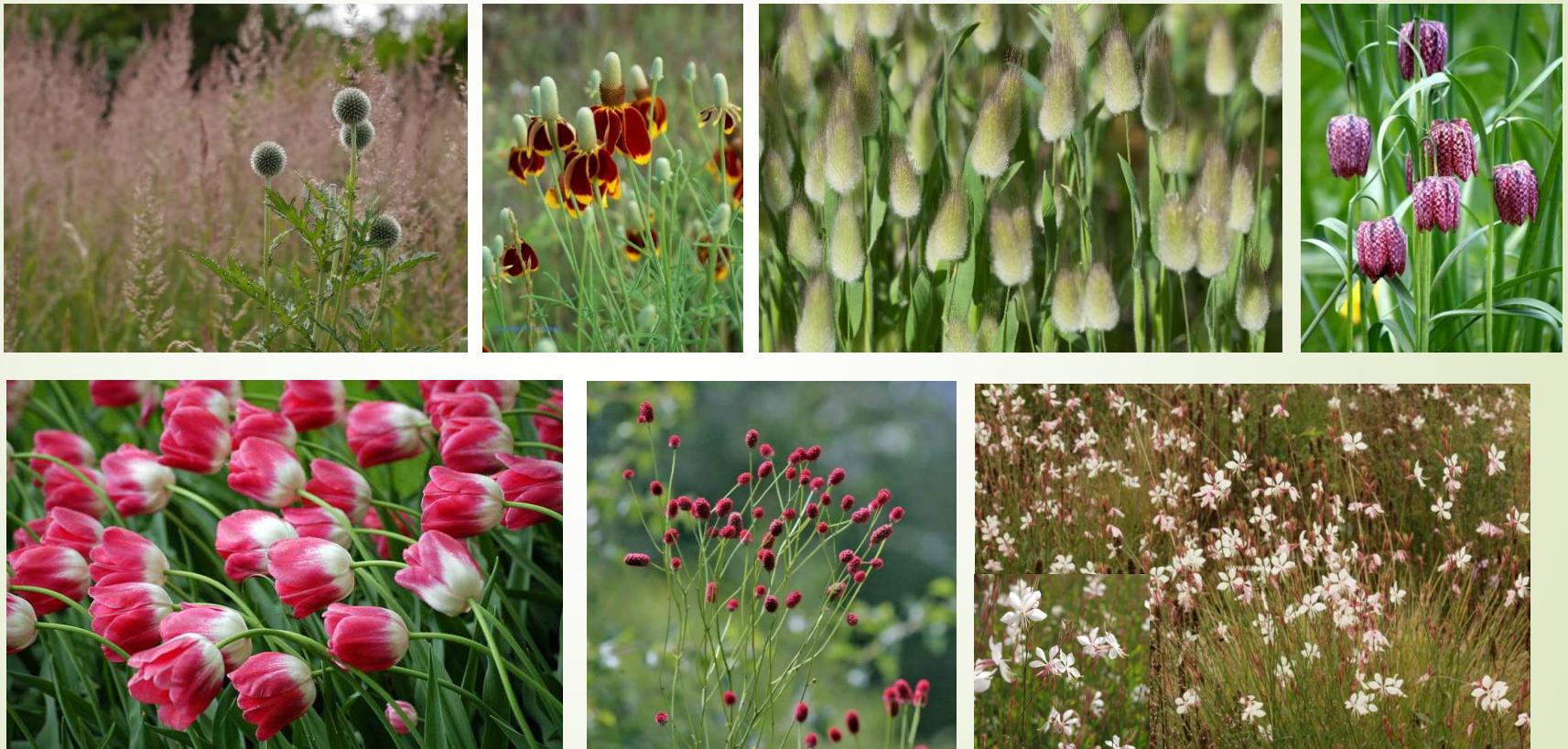

plody dřezovce, trávy ve větru, rákosí u vody, padání kaštanů, jablek, praskání měchýřků tavoly

ROSTLINY „EMOČNÍ“

atraktivní vzhled květů či plodů, široké možnosti využití pro pozorování, rukodělné práce při ZT

± alergie a hmyz

cibuloviny, trvalky s kulovitým nebo kompaktním květenstvím, drobnými kvítky apod.

ROSTLINY SE ZAJÍMAVÝMI PLODY

atraktivní vzhled sezónní vzhled, široké možnosti využití pro pozorování, rukodělné práce při ZT

± jedovatost

plody stromů, keřů, trvalek, letniček

ROSTLINY S TRVANLIVÝMI KVĚTY

atraktivní vzhled květů, zimní efekt na zahradě, vhodné k sušení, široké možnosti využití při ZT

hortenzie, letničky, růže, okrasné trvalky, atp.

ROSTLINY UŽITKOVÉ

zelenina a ovoce, široké možnosti využití pro zpracování, ochutnávání, rukodělné práce při ZT

± alergie

tykve, fazole, kanadské borůvky, lesní jahody, setá zelenina ...

ROSTLINY S VÝRAZNÝM ZIMNÍM EFEKTEM

atraktivní vzhled květů či plodů, textura olistění, estetické během zimního období

trávy, stálezelené, růže, časně kvetoucí dřeviny

ROSTLINY S VÝRAZNÝM ZIMNÍM EFEKTEM

atraktivní vzhled květů či plodů, textura olistění, estetické během zimního období

časně kvetoucí druhy trvalek a dřevin, plody okrasných jabloní, suché květenství keřů, cibuloviny

ROSTLINY DO INTERIÉRU

atraktivní vzhled, nenáročnost, trvanlivost

± jedovatost, alergie

mikrogreens a kuchyňské bylinky prosperující v interiéru

ROSTLINY DO INTERIÉRU

atraktivní vzhled, nenáročnost, trvanlivost, zajímavost

± jedovatost, alergie

africké fialky, vánoční kaktus, kořenokvětka, zelenec, kalanchoe

ROSTLINY DO NÁDOB NA BALKONY A TERASY

atraktivní vzhled, nenáročnost, trvanlivost, zajímavost

± jedovatost, alergie

fuchsie, vonné muškáty, rajčata a bylinky v nádobách, kanadské borůvky, lesní jahody

STANOVÍSTĚ A NÁDOBY PRO ROSTLINY

volné záhony

STANOVÍSTĚ A NÁDOBY PRO ROSTLINY

vývýšené záhony imobilní

STANOVÍSTĚ A NÁDOBY PRO ROSTLINY

vývýšené záhony mobilní

STANOVÍSTĚ A NÁDOBY PRO ROSTLINY

vývýšené záhony mobilní

STANOVÍSTĚ A NÁDOBY PRO ROSTLINY

alternativní záhony

STANOVÍSTĚ A NÁDOBY PRO ROSTLINY

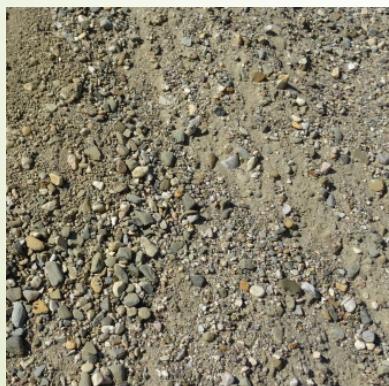
nádoby

ZAHRADNICKÉ NÁSTROJE PRO PRAXI ZT

ergonomické zahradní nářadí, nástroje přizpůsobené handicapu

PĚSTEBNÍ SUBSTRÁTY

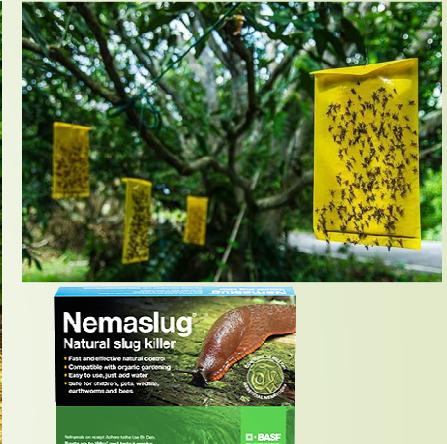
ornice, kompost, kompostovaná zemina s pískem, ornice se štěrkem, rašelinný substrát, keramzity, zeolity, sláma

MNOŽENÍ ROSTLIN

seťí, klíčení, přesazování, dělení trsů, řízkování

OCHRANA A VÝŽIVA ROSTLIN

prevence, kvalitní výživa, zálivka, kvašené hnojivé jíchy, bioochrana, ruční sběr škůdců, indičtí běžci

...děkuji za pozornost

Ing. Tereza Kvítková

